

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 38 / 97 van 10 december 1997

O. ref. : 10 / A / 97 / 011

BETREFT : ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen en van het gebruik van het identificatienummer ervan in hoofde van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid de artikelen 5 eerste lid (gewijzigd bij de wet van 30 maart 1995) tweede lid, a (gewijzigd bij de wet van 8 december 1992) en 8 (gewijzigd bij de wet van 15 januari 1990);

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken van 11 april 1997, door de Commissie ontvangen op 14 april 1997;

Gelet op het schrijven van de Minister van Binnenlandse Zaken van 20 oktober 1997, ontvangen op 21 oktober 1997, waarbij een gewijzigd ontwerp van koninklijk besluit werd overgemaakt;

Gelet op het verslag van de Voorzitter,

Brengt op 10 december 1997 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie werd voorgelegd, strekt ertoe de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen toe te laten toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen en gebruik te maken van het identificatienummer ervan.

De lijst van erkende sociale huisvestingsmaatschappijen is als bijlage bij het ontwerp gevoegd.

II. OPBOUW VAN HET KONINKLIJK BESLUIT

Een **eerste hoofdstuk** handelt over de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister, bedoeld bij artikel 3, eerste lid, 1° tot en met 9°, van de wet van 8 augustus 1983, alsmede tot de opeenvolgende wijzigingen die zijn aangebracht aan deze informatiegegevens.

Artikel 1, leden 1 en 2 geven aan tot welke gegevens toegang wordt gevraagd alsmede met betrekking tot welke taken.

Artikel 1, lid 3 geeft een opsomming van de personen tot wie de toegang beperkt is.

Artikel 2 geeft de grenzen aan binnen dewelke de verkregen informatiegegevens gebruikt mogen worden.

Een **tweede hoofdstuk** handelt over het gebruik van het identificatienummer.

Artikel 3 machtigt de in het vorige hoofdstuk opgesomde personen om het identificatienummer te gebruiken.

Artikel 4 geeft de grenzen aan binnen dewelke het identificatienummer van het Rijksregister mag gebruikt worden, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen intern en extern gebruik.

In een **derde hoofdstuk** (art. 5) wordt bepaald dat een lijst van de in het eerste en tweede hoofdstuk opgesomde of krachtens deze bepalingen aangewezen personen wordt opgesteld en aan de Commissie overgemaakt wordt.

III. ALGEMENE OPMERKINGEN

De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij werd als een instelling van openbaar nut (artikel 2, 1) opgericht bij decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zoals gewijzigd bij decreet van 12 december 1990.

Ze is onderworpen aan de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut die van toepassing zijn op de instellingen van categorie B (artikel 3 van voormeld decreet).

Een van de taken van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij bestaat erin de oprichting van maatschappijen voor huisvesting te bevorderen en deze te erkennen (koninklijk besluit van 10 december 1970 houdende de Huivestingscode, bekrachtigd bij wet van 2 juli 1971). De erkenningsvoorwaarden zijn vastgesteld in het Besluit van de Vlaamse Executieve van 13 juni 1990 houdende het algemeen reglement tot erkenning van sociale bouwmaatschappijen.

De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende maatschappijen gaan over tot het bouwen of renoveren van huizen of appartementen die dan met inachtneming van de reglementering die terzake door de Vlaamse Regering is vastgesteld, aan gunstige voorwaarden verhuurd of verkocht worden aan personen of families met een bescheiden inkomen die voor de aankoop van hun woning een hypothecaire lening kunnen verkrijgen.

IV. TOEPASSELIJKE WETGEVINGEN

De problematiek van de toegang tot het Rijksregister voor de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen moet zowel in het kader van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna de wet van 8 augustus 1983 genoemd), als binnen het raam van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de wet van 8 december 1992 genoemd) worden beschouwd.

A. Wet van 8 augustus 1983 :

De wet van 8 augustus 1983 legt beperkingen op wat de personen en instellingen betreft die kunnen worden gemachtigd om het Rijksregister te raadplegen en het identificatienummer van de natuurlijke personen te gebruiken.

Die beperkingen houden verband met de hoedanigheid van de instellingen en personen (zie in die zin de artikelen 5 en 8 van voornoemde wet).

De toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister wordt gevraagd op grond van artikel 5, eerste lid van voornoemde wet. Hierin is bepaald :

"De Koning verleent toegang tot het Rijksregister aan de openbare overheden, de instellingen van openbaar nut bedoeld bij de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, de notarissen en gerechtsdeurwaarders, voor de informatie die zij krachtens een wet of een decreet bevoegd zijn te kennen alsmede de Belgische Nationale Orde van Advocaten, met als enig doel aan de advocaten de informatie mede te delen die zij nodig hebben voor de taken die zij als medewerkers van het gerecht vervullen."

De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij is een instelling van openbaar nut en kan bijgevolg op grond van deze bepaling toegang verleend worden.

Anders is het gesteld met de door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij erkende huisvestingsmaatschappijen. Deze hebben de vorm van een coöperatieve vennootschap. Aangenomen mag worden dat deze opdrachten van algemeen belang vervullen. De Koning kan hun de toegang tot het Rijksregister verlenen op grond van artikel 5, tweede lid, a) :

"De Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingesteld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, kan bij in Ministerraad overlegd besluit :

a) de toegang uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen; de Koning wijst deze instellingen nominatief aan".

Op dit punt zal het ontwerp -o.m. de aanhef- gewijzigd dienen te worden, tenzij verzaakt wordt aan de bedoeling de erkende huisvestingsmaatschappijen toegang tot het Rijksregister te verlenen en hen te machtigen het identificatienummer te gebruiken.

Het gebruik van het Rijksregisternummer wordt gevraagd op grond van artikel 8 van dezelfde wet die de Koning de mogelijkheid biedt na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en bij in Ministerraad overlegd besluit de openbare overheden en de instellingen bedoeld bij artikel 5 te machtigen om het identificatienummer te gebruiken binnen de grenzen en voor de doeleinden door Hem bepaald.

B. Wet van 8 december 1992

De wet van 8 december 1992 strekt ertoe "(..) een evenwicht tot stand te brengen tussen de vereisten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en die van een goed georganiseerd bestuurlijk, economisch en sociaal bestel" (Verslag MERCKX-VAN GOEY, Gedr. St. Kamer, B.Z. 1991-1992, nr. 413/12, blz. 6).

In voornoemde wet worden de algemene beginselen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geformuleerd en zij is van toepassing op alle gegevensbanken die persoonsgegevens bevatten (zie in dit verband de uiteenzetting van de Minister van Justitie, verslag MERCKX-VAN GOEY, o.c.)

De gegevens die in het Rijksregister zijn opgenomen, met inbegrip van het identificatienummer, zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 1, 5, van voornoemde wet van 8 december 1992.

Derhalve mogen zij slechts worden medegedeeld mits inachtneming van het bepaalde in artikel 5 van voornoemde wet waarin is gesteld dat "*persoonsgegevens slechts (mogen) worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en niet (mogen) worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Zij dienen, uitgaande van die doeleinden, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn*".

C. Conclusie

De Commissie moet derhalve onderzoeken of de doeleinden waarvoor de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen vragen "duidelijk omschreven en wettig" zijn en, zo ja, of de informatiegegevens die in het Rijksregister zijn opgenomen "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn" ten opzichte van die doeleinden.

V. ONDERZOEK VAN DE DOELEINDEN VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

A. Doeleinden.

De maatschappijen vragen toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister "voor het verzamelen, verwerken en actualiseren van gegevens met betrekking tot de personen en dit voor het vervullen van volgende taken:

- 1) de efficiënte en correcte samenstelling van het dossier van de personen die huurder, koper of ontlener zijn, of van hen die zich hiervoor kandidaat stellen, mogelijk te maken;
- 2) de vaststelling van de concrete huur-, koop- of ontlenuingsvoorwaarden voor een sociale woning, sociale kavel of sociale lening;
- 3) het nagaan of de in de huur-, koop- of ontlenuingsovereenkomst gestelde voorwaarden door de begunstigde huurders, kopers of ontleners worden nageleefd" (artikel 1, eerste en tweede lid van het ontwerp).

B. Beoordeling door de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de doeleinden waarvoor de maatschappijen toegang vragen tot het Rijksregister en toelating tot het gebruik van het Rijksregisternummer "duidelijk en wettig" zijn in de zin van artikel 5 van de wet van 8 december 1992, voor zover zij deel uitmaken van de opdrachten van algemeen belang waarmee zij krachtens de regelgeving werden belast.

De Commissie neemt de gelegenheid te baat om te benadrukken dat deze bevinding slechts geldt voor de persoonsgegevens van (kandidaat-)huurders, -kopers of -ontleners met uitsluiting van alle andere personen.

VI. ONDERZOEK VAN HET EVENREDIGHEIDSCRITERIUM

In toepassing van het voorvermelde artikel 5 van de wet van 8 december 1992 moet de Commissie eveneens onderzoeken of de toegang tot de gegevens van het Rijksregister (en het gebruik van het Rijksregisternummer) "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn".

A. Gegevens waartoe toegang gevraagd wordt en verantwoording.

De Commissie stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit de toegang verleent tot alle gegevens voorzien bij artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° van de wet van 8 augustus 1983.

Het verslag aan de Koning, dat bij het ontwerp gevoegd is, gaat uitgebreid in op het 'nut' van de toegang tot elk der gegevens :

- a) De gegevens met betrekking tot de naam, voornamen, geboorteplaats en -datum, geslacht, nationaliteit, hoofdverblijfplaats en eventueel plaats en datum van overlijden vormen de minimale informatiegegevens nodig om een dossier met betrekking tot een natuurlijke persoon samen te stellen.

Daarnaast is de hoofdverblijfplaats een nuttig informatiegegeven met het oog op de invordering van schulden alsmede om na te gaan of aan de verplichting tot bewoning voldaan is door bewoners of kopers van een sociale woning. De geboortedatum is dan weer een noodzakelijk gegeven omdat de vaststelling van de reële huurprijs van een sociale woning onder meer bepaald wordt door de leeftijd van de bewoners.

- b) Gegevens betreffende het beroep, de burgerlijke staat en samenstelling van het gezin zijn nuttig voor de bepaling van de huurprijs van een sociale woning. Desbetreffend wordt in het verslag aan de Koning verwezen naar regelgeving die de huurder verplicht elke wijziging in zijn burgerlijke staat die een weerslag heeft op de huurovereenkomst binnen de maand mee te delen aan de verhuurder. Nopens het gegeven beroep wordt gesteld dat het een aanwijzing kan vormen voor het inkomen van de huurder of de koper van een sociale woning.
- c) De opeenvolgende wijzigingen die zijn aangebracht aan voorvermelde informatiegegevens, beperkt tot een periode van vijf jaar, zijn eveneens nuttig met het oog op het invorderen van achterstallige huurgelden of interesten op geleende sommen.

De Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende maatschappijen wensen verder slechts de toegang tot de opeenvolgende wijzigingen in de in het eerste lid van artikel 3 van de voorvermelde wet van 8 augustus 1983 tot een periode van vijf jaar die de mededeling van deze informatiegegevens voorafgaat. Als rechtvaardiging wordt opgegeven dat "inderdaad in de tijd wordt teruggedaan tot een periode van vijf jaar, overeenkomstig artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk de huren van huizen en de interesten van geleende sommen verjaren door verloop van vijf jaren" (verslag aan de Koning, p. 5).

B. Beoordeling door de Commissie.

Naar het oordeel van de Commissie kan niet aangenomen worden dat het gegeven 'beroep' nuttig, a fortiori noodzakelijk is. Dit gegeven geeft immers slechts zeer relatieve informatie over het inkomen van de betrokkene. Er bestaan ongetwijfeld andere middelen om het inkomen van een persoon te bepalen, met name aan de hand van stukken die door de betrokkene zelf aangedragen worden.

Bij de toegang tot de overige gegevens heeft de Commissie geen bemerkingen.

VII. GEBRUIKSVOORWAARDEN VAN HET IDENTIFICATIENUMMER

Het gebruik van het identificatienummer is nuttig omdat dit "van aard is om de kans op vergissingen (bijvoorbeeld in geval van personen met dezelfde naam) te verminderen en de uitwisseling van gegevens vergemakkelijkt met de diensten die eveneens machtiging hebben verkregen het identificatienummer te gebruiken" (verslag aan de Koning, p. 5).

De maatschappijen wensen het identificatienummer te gebruiken:

1° Voor intern gebruik :

"Uitsluitend als identificatiemiddel in de dossiers, bestanden en repertoria die door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de erkende sociale huisvestingsmaatschappijen worden bijgehouden voor het vervullen van de in artikel 1, eerste lid, vermelde taken" (artikel 4, eerste lid).

2° Voor extern gebruik in de betrekkingen die voor het vervullen van de in artikel 1, eerste lid, vermelde taken noodzakelijk zijn, met :

- de houder van het nummer of zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- de openbare overheden en instellingen die zelf de in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 bedoelde machtiging hebben verkregen en die optreden in het kader van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden (artikel 4, tweede lid).

Het ontwerp preciseert dat het gebruik van het identificatienummer in de externe betrekkingen, dat wil zeggen in de betrekkingen met de andere overheden en instellingen die zelf de toelating kregen tot toegang en gebruik van identificatiegegevens tegelijkertijd moet kaderen in de uitoefening van de wettelijke en reglementaire bevoegdheden van de huisvestingsmaatschappijen enerzijds en van de overheden en organismen anderzijds.

De Commissie stelt vast dat er beperkingen zijn aangebracht aan het gebruik van het identificatienummer: het mag behoudens uitzonderingen niet aan derden medegedeeld worden en artikel 4, derde lid bepaalt bovendien dat het niet mag aangebracht worden op documenten die ter kennis kunnen worden gebracht van derden, andere dan de hierboven omschreven personen, overheden en instellingen.

VIII. PERSONEN GEMACHTIGD OM TOEGANG TE HEBBEN TOT DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER EN OM HET IDENTIFICATIENUMMER TE GEBRUIKEN

Artikel 1, derde lid van het ontwerp verleent volgende personen toegang tot de gegevens van het Rijkregister:

- de Administrateur-generaal van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij;
- de personeelsleden van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij die wegens hun functie en binnen de perken van hun respectieve bevoegdheden daartoe bij name en schriftelijk aangewezen zijn door de Administrateur-generaal;

- de zaakvoerder of de administratief verantwoordelijke van de door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij erkende sociale huisvestingsmaatschappijen waarvan de lijst de bijlage vormt van het ontwerp.

De Commissie stelt vast dat, in de lijn van eerder verleende adviezen :

- bovenvermelde personen een verklaring moeten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens waartoe zij toegang krijgen te bewaren (artikel 1, vierde lid);
- de lijst van deze personen, met vermelding van hun titel en hun ambt, jaarlijks wordt opgesteld en aan de Commissie toegezonden (artikel 5).

OM DIE REDENEN

Verleent de Commissie, onder voorbehoud van de opmerking betreffende de rechtsgrond voor de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer in hoofde van de erkende huisvestingsmaatschappijen en betreffende het persoonsgegeven 'beroep', een gunstig advies over het ontwerp van koninklijk besluit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. PAUL.

(get.) P. THOMAS.